

Parasja Ki Tetze [als je ten strijde trekt]

Deuteronomium 21:10-25:19

We zullen leren hoe we

- 1) **Het hoofdthema (onderwerp) van een Parasja** (wekelijkse Torah-lezing) **kunnen begrijpen.**
- 2) **Thematische verbindingen kunnen leggen met de Parasja** (Bijbelstudies verbonden door een gezamenlijk thema (onderwerp))
- 3) **De Parasja beter kunnen begrijpen door thematische verbindingen te leggen met andere Bijbelgedeelten**

Begrijpen wat we kunnen leren van het verhaal over de strijd met Amalek

Lees de laatste Parasja van de Sidra van deze week, Devarim 25:17-19. Weet je nog wat we hebben verteld over chiasmische structuren? Zie je er één in dit verhaal? Een chiasmische structuur is een thematische manier waarop de verhalen in de Torah zijn gestructureerd. Een chiasmische structuur ziet er zo uit: Een verhaal is verdeeld in twee helften. De thema's van de eerste helft van het verhaal worden in de tweede helft van het verhaal, in omgekeerde volgorde, herhaald. Dus, beide helften van het verhaal, verwijzen naar een middelpunt, het belangrijkste deel van het verhaal. Laten we dit toepassen op de Parasja van deze week, door een thematische onderverdeling te maken. Daarna gaan we het bestuderen, om het prachtige patroon te ontdekken.

Laten we eerst de hoofdlijn van de Parasja gaan bekijken.

Devarim 25:17 — Een waarschuwing om niet te vergeten wat Amalek heeft gedaan.

Devarim 25:18 — De aanval van Amalek.

Devarim 25:19 — Adonai's instructies hoe Am Jisrael moet reageren (om zich te wreken)

Tot zover lijkt het er niet op dat deze Parasja een chiasmische structuur bevat. Als we kijken naar Devarim 25:17 en 19, zie je dan ook een aanwijzing waardoor het erop lijkt dat dit verhaal onderdeel is van een chiasmische structuur?

Deze Parasja begint en eindigt met de waarschuwing aan Am Jisrael om niet te
V_____

Als we deze drie verzen zorgvuldig bestuderen, dan vinden we deze chiasmische structuur:

A) Devarim 25:17— Het gebod (mitzwah) om niet te v_____ wat Amalek Israël heeft aangedaan

B) Devarim 25:17-18— De nadruk op w_____ en h_____ het gebeurde.

C) Devarim 25:18— De l_____ conditie van Am Jisrael tijdens de aanval

D) Devarim 25:18— Amalek had geen o_____ voor Adonai

C1) Devarim 25:19— Am Jisrael's l_____ conditie als ze wraak nemen op Amalek

B1) Devarim 25:19 W_____ Am Jisrael zal gaan wonen, en h_____ ze wraak zullen nemen op Amalek

A1) Devarim 25:19 - het gebod (mitzwah) voor Am Jisrael om de daden van Amalek niet te v_____

Zoals je kunt zien is dit verhaal ook onderverdeeld in een chiasmische structuur, ook al bestaat het maar uit drie verzen! De tweede helft van de Parasja bevat precies dezelfde thema's als de eerste helft in omgekeerde volgorde. Ik vind het leuk om je de chiasmische structuren te laten zien omdat ze benadrukken hoe belangrijk het is om **THEMATISCH** te leren denken. Als je de Schrift niet op een thematische manier bestudeert, dan mis je veel van de wijsheid die erin is verborgen.

In de eerste helft van de chiasmische structuur, worden de thema's in de volgorde gezet van de daden van Amalek.

In de tweede helft van de structuur, worden de thema's neergezet in de volgorde waarop Israël in de toekomst zal reageren op de aanval van Amalek.

Vergeet niet dat beide helften van het verhaal altijd verwijzen naar het middelpunt. **In dit geval is het middelpunt het feit dat Amalek geen ontzag had voor Adonai**. Zou dit de reden kunnen zijn waarom Adonai aan Am Jisrael het gebod gaf om wraak op hen te nemen? Om die vraag te beantwoorden, moeten we er andere Bijbelgedeelten bij halen die thematisch zijn verbonden met dit verhaal. Daarom gaan we het oorspronkelijke Bijbelgedeelte over de aanval van Amalek bestuderen om beter te begrijpen waarom Adonai hen zo minacht.

Lees Exodus 17:8-17:13 Om te ontdekken wat het algemene thema van een Bijbelgedeelte is, is het goed om er een samenvatting van te maken en de onderwerpen van die samenvatting te bestuderen. Nadat we het gedeelte hebben gelezen, maak je een samenvatting van de verschillende onderwerpen in dit verhaal. Maak de samenvatting hieronder af:

17:8-10 Amalek v _____ Israël a _____ en de voorbereidingen voor oorlog
17:11-13 De s _____
17:14-16 Het r _____ van de strijd

Geloof het of niet, maar hier is opnieuw een chiastische structuur.

A1) vs.8-10 Eerste a _____ en voorbereidingen

B1) vs. 11 De s _____ gaat op en neer

C) vs.12 Het v _____ van de armen van Mozes

B2) vs.13 Jozua zegeviert over A _____

A2) vs.14-16 Het conflict wordt een a _____-durend conflict.

Laten we deze structuur nu thematisch analyseren vanuit verschillende invalshoeken.

De tegenovergestelde helften van het verhaal met elkaar vergelijken en tegenover elkaar zetten.

Vergelijk de A-gedeelten, we zien in de eerste helft van het verhaal, dat Amalek een strijd begint tegen Israël. **In de tweede helft van het verhaal**, is het Adonai die de strijd tegen Amalek voor eens en voor altijd begint. Zie je de parallel met de chiastische structuur van Devarim 25:17-19, waar de dadens van Amalek in de eerste helft van het verhaal staan en de dadens van Am Jisrael in de tweede helft.

Vergelijk de B-gedeelten, we zien in de eerste helft van het verhaal, dat Israël is verzwakt in de strijd (let op de laatste zin in vers 11). In de tweede helft van het verhaal, is Amalek verzwakt in de strijd.

Zie je hoe de tweede helft het omgekeerde is van de eerste helft?

Het middelpunt is de belangrijkste gebeurtenis, omdat daarin de richting van het verhaal wordt veranderd van de ene helft van het verhaal naar de andere.

De gebeurtenissen op de Berg en op het Slagveld met elkaar vergelijken en tegenover elkaar zetten.

Dit verhaal is ook qua plaats verdeeld, en wel op de volgende manier: de gebeurtenis vindt plaats op twee plaatsen – **op de berg** en **op het slagveld**. Als we gebeurtenissen op de berg en op het slagveld met elkaar vergelijken, dan zien we dat het woord **Amalek** heel vaak

wordt gebruikt (zeven keer) in de gedeelten die over het slagveld gaan. Het woord **hand** wordt ook vaak gebruikt (zeven keer) in de gedeelten over de berg. Door deze parallel wil de Torah onze blik richten op het feit dat wat er op het slagveld gebeurde rechtstreeks verband hield met wat er op de berg gebeurde.

Deze contrasten staan er niet per ongeluk. Thematische analyse geeft je de mogelijkheid om veel parallellen, overeenkomsten en tegenstrijdigheden te ontdekken, die je helpen om de belangrijkste boodschap van het verhaal te begrijpen.

#1 Omdat de twee helften van het verhaal elkaars tegenovergestelde zijn, verwijzen ze ons naar het belang van het middelpunt (vers 12)

#2 Omdat het bestuderen van de dingen die op het slagveld en op de berg gebeuren ons leren dat de (natuurlijke) **strijd van Israël tegen Amalek**, direct is verbonden met datgene wat er op de top van de berg gebeurde.

Het belang van de woorden die in deze Parasja worden gebruikt. Het is niet toevallig dat de woorden Amalek en hand beide zeven keer verschijnen. Elke keer als de Torah bepaalde woorden even vaak gebruikt, dan is dat meestal om ons een boodschap te vertellen. Je zult de boodschap kunnen begrijpen aan de hand van de manier waarop de woorden even vaak worden gebruikt. Het is dan ook belangrijk om de manier waarop ze in dit verhaal worden gebruikt te begrijpen.

Waarom is het belangrijk dat de naam Amalek zeven keer wordt gebruikt in het verhaal? En, wat heeft Amalek gedaan om deze voortgaande veroordeling die Adonai op hen heeft gelegd, te verdienen? Om deze vragen te beantwoorden, moeten we het principe van *een beetje van dit, en een beetje van dat* uit Jesaja 28:9-13 begrijpen. Onthoud dat de Torah haar informatie als volgt geeft, een beetje hier, en een beetje daar. Als we de Schrift nazoeken op andere gedeelten waarin Amalek wordt genoemd, dan zouden we belangrijke thematische parallellen moeten kunnen ontdekken.

Kan jij een Bijbelverhaal bedenken dat meer licht kan werpen op de strijd met Amalek?

Schrijf over Deuteronomium 25:17-18 _____

_____

_____

We zien dat Amalek immorele praktijken gebruikte in hun oorlogsvoering, want ze vallen de achterblijvers aan, waarschijnlijk oudere mensen, vrouwen en kinderen. Hoe is dit Bijbelgedeelte thematisch verbonden met Amalek (in de strijd)?

1 Samuel 30:1-3 *Het gebeurde echter toen David en zijn mannen op de derde dag in Ziklag aankwamen, dat de Amalekieten een inval gedaan hadden in het Zuiderland en in Ziklag. Zij hadden Ziklag verslagen en met vuur verbrand, en de vrouwen die er waren, van de kleinste tot de grootste, als gevangenen weggevoerd. Zij hadden niemand gedood, maar hadden hen weggevoerd en waren huns weegs gegaan. David en zijn mannen kwamen bij de stad, en zie, die was met vuur verbrand; en hun vrouwen, hun zonen en hun dochters waren als gevangenen meegevoerd.*

Hier lezen we opnieuw dat Amalek onethische vormen van oorlogsvoering hanteert, waarbij ze vrouwen en kinderen meenemen. Dit is een goed voorbeeld van hoe een thema door de Bijbel heen blijft bestaan.

Het is niet toevallig dat deze twee gebeurtenissen, alhoewel ze in tijd enkele honderden jaren van elkaar zijn gescheiden, beide hetzelfde thema (onethische praktijken in oorlogsvoering) ten aanzien van Amalek bevatten.

In het verhaal uit Exodus, viel Amalek Israël vanuit het niets aan, zonder reden.

Als we bedenken dat 1) Israël zojuist Egypte had verlaten (op weg naar Kanaän) 2) de reden om het volk Israël te vestigen in Kanaän (om een licht te zijn voor alle volken waarbij ze wijzen naar de Ene ware God, en 3) dat de Amalekieten in het zuidelijke deel van Kanaän verbleven (Numeri 12:28-29), waarom valt Amalek hen dan aan?

Omdat A_____ aan de zuidelijke grens van K_____ woonde, zou Israël uiteindelijk de strijd met hen hebben moeten aangaan. Dus, het lijkt erop dat de Amalekieten een behoorlijk eind hebben moeten reizen om de oorlog te beginnen om het plan van Adonai, dat ze een groot v_____ zouden worden, te stoppen. Dit is dan ook een directe poging om het eeuwige plan van Adonai met Israël te stoppen.

Laten we het samenvatten, we zien nu duidelijker waarom de aanval van Amalek zo ontzettend kwaadaardig was. Denk er even over na. De Elohim van Israël had zojuist de grootste, meest machtige natie van de aarde, Egypte, vernietigd. Hoe schaamteloos is het dan van Amalek om Am Jisrael aan te vallen! Nu zie je het belang van het middelpunt in Devarim 25:17-19 – dat Amalek geen ontzag had voor Adonai! Wauw! Ze hadden behoorlijk wat lef om het volk door wie zojuist de grootste natie van de aarde was vernietigd, aan te vallen. Ze hadden geen enkel ontzag voor de Heilige. Ze minachtten Hem ondanks Zijn ontzagwekkende daden die nog nooit voor het oog van de volken op een dergelijke schaal waren getoond. EN, ze werden gekenmerkt door hun verschrikkelijke gedrag op het slagveld – onethische oorlogsvoering. Dat zouden de redenen kunnen zijn waarom Adonai de opdracht gaf om Amalek compleet te vernietigen.

Kun jij de woorden uit deze Parasja vinden?

C S O E G N U I P Y Q A M I
J Q E F H O S R E E X G I P
L S D T I I L X I C G T N W
A E V S R E T R C P S V D L
E R I S R A E L O F L P U J
S T A M D H K Z N O E S H E
U N M O K C N A T B A D W R
N N A Z A S Y P H E W T R T
M M L E E D R O O R T L A O
U E E S N L F K U G J I A H
N T K A I A N O D A E E K L
E S H A H P D L E V G A L S
N S O W L L A V N A A N A K
R E S A P A N E S M Y Q P A

KITETZE
AMALEK
ONTHOUDEN
OORLOG
WRAAK
AANVAL
ADONAI

SLAGVELD
ISRAEL
MOZES
HAND
BERG
OORDEEL
KANAAN

,